

ΠΑΒ	3744
11 ΑΠΡ. 2013	

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ

- Οικονομικών

Θέμα: «Επιπτώσεις διατάξεων του Ν.4093/2012 (Φ.Ε.Κ. 222/Α'/12-12-2012) σχετικά με την οργάνωση της λιανικής αγοράς καπνού»

Σχετικά με την από 1-4-2013 επιστολή της κας Ν. Μήτσου στην οποία αναφέρεται στις επιπτώσεις διατάξεων του Ν.4093/2012 (Φ.Ε.Κ. 222/Α'/12-12-2012) σχετικά με την οργάνωση της λιανικής αγοράς καπνού στα θέματα πρόληψης της δημόσιας υγείας σχετικά με το κάπνισμα και ζητήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Αθήνα, 01 Απριλίου 2013

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΘΕΜΑ: «Επιπτώσεις διατάξεων του Ν. 4093/2012 (Φ.Ε.Κ. 222/Α'/12.12.2012) σχετικά με την οργάνωση της λιανικής αγοράς καπνού στα θέματα πρόληψης της δημόσιας υγείας σχετικά με το κάπνισμα και ζητήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος».

Προς : Το Υπουργείο Υγείας

- Τον αξιότιμο Υπουργό Υγείας κ. Λυκουρέντζο
- Τον αξιότιμο Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας, κ. Σαλμά
- Την αξιότιμη Υφυπουργό Υγείας, κ. Σκοπούλη

Κοινοποίηση

- 1) Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο της Δημοκρατίας
- 2) Τον αξιότιμο κ. Πρωθυπουργό
- 3) Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς.
- 4) Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού κινήματος
- 5) Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο της Δημοκρατικής Αριστεράς
- 6) Τον αξιότιμο κ. γ.γ της Χρυσής Αυγής
- 7) Τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο των Ανεξάρτητων Ελλήνων
- 8) Την αξιότιμη κ. γ.γ του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος
- 9) Ελληνικό κοινοβούλιο

.....

Εισαγωγή:

Μέχρι τον εν θέματι νόμο, η λιανική αγορά καπνοβιομηχανικών προϊόντων είχε οργανωθεί με το ν.δ. 1044/1971, όπως τροποποιημένο ισχύει, το οποίο ρύθμιζε την αδειοδότηση και τη διοικητική εποπτεία της δραστηριότητας, και την ΚΥΑ Κ. 5671/1487/1984 (ΦΕΚ 549/Β'/1984), η οποία ρύθμιζε την μίσθωση της δραστηριότητας και την διοικητική εποπτεία της.

Με τις παραπάνω διατάξεις διαχωρίστηκε και οριοθετήθηκε η λιανική εμπορία καπνού ως αυτοτελής επαγγελματική δραστηριότητα και θεσμίστηκε σε ευεργέτημα ευπαθών κοινωνικών ομάδων σε εκδήλωση της επιβαλλόμενης από το άρθρο 21 παρ. 2 και 6 άρθρων του Συντάγματος μέριμνας της Πολιτείας.

Παράλληλα με τους προνοιακούς σκοπούς του νομοθέτη, επιδιώχθηκε με αποτελεσματικό τρόπο η προστασία της δημόσιας υγείας έναντι του καπνίσματος μέσω ενός συστήματος αδειοδότησης των σημείων πώλησης (tobacco licensing), προτεινόμενο από τις προδιαγραφές του Π.Ο.Υ., με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- 1) Τη συγκέντρωση της δραστηριότητας σε εξειδικευμένα σημεία πώλησης, στα οποία η πρόσβαση να αποφασίζεται από τον καταναλωτή επί σκοπώ προμήθειας καπνών. Απετράπη η διάδοση του καπνίσματος με την παρεμπιπτούσα διάθεση του προϊόντος και η εξοικείωση του καταναλωτή επ' ευκαιρία άλλων αγορών ευρείας κατανάλωσης και πρώτης ανάγκης αγαθών σε χώρους πρόσβασης αόριστου αριθμού προσώπων κάθε ηλικίας (όπως υπεραγορές, super market κ.τ.λ) ή παροχής υπηρεσιών εστίασεως, αναψυχής κτλ.
- 2) Την ευκολότερη εποπτεία της δραστηριότητας δια προκαθορισμένου αριθμού εκ των προτέρων γνωστών σημείων με ρητές υποχρεώσεις (παράλειψη εξωτερικής διαφήμισης, πώλησης του προϊόντος στους ανηλίκους κ.τ.λ.).

- 3) Την εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 7 άρθρου 15 της Διεθνούς Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού, που κυρώθηκε με τον Ν. 3420/2005 και έχει υπερνομοθετική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος.

Κατόπιν της εισαγωγής του Ν. 3919/2011, ο Ν. 4093/2012 ακυρώνει όλα τα παραπάνω, καθώς επιτρέπει τη διάθεση προϊόντων καπνού από κάθε επαγγελματική εγκατάσταση ως παρεμπιπτούσα ή δευτερεύουσα δραστηριότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις ψιλικών ειδών και τα περίπτερα αναβαθμίστηκαν δυσανάλογα από πλευράς υγειονομικών προϋποθέσεων, αφού καταργήθηκαν οι υγειονομικές διατάξεις για τα «μικτά» καταστήματα και τα περίπτερα. Ακολούθησε η ισοπεδωτική τους εξίσωση με άλλες εγκαταστάσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος άλλων απαιτήσεων, οι οποίες πλέον δικαιούνται και αυτές σε πώληση τσιγάρων.

Με το παρόν θα διατυπωθούν συνοπτικά ενστάσεις νομιμότητας και σκοπιμότητας και θα υποβληθούν οι προτάσεις του Σωματείου μας.

Επί των επιμέρους ρυθμίσεων:

Με την υποπαράγραφο **Η4** του Ν. **4093/2012** ορίζονται τα εξής:

Η.4. ΑΡΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ

Στο άρθρο 2 του ν. 3730/2008 (Α' 262) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«Ειδικά στις υπεραγορές τροφίμων η τοποθέτηση προϊόντων καπνού είναι επιτρεπτή σε κλειστές προθήκες ευρισκόμενες εντός του καταστήματος μετά το χώρο των ταμείων, στις οποίες παρέχεται πρόσβαση με τη μεσολάβηση προσωπικού του καταστήματος, τηρουμένων των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας.»

Επίσης, υπό το κράτος του Ν. 3919/2011 και με την με αριθμό πρωτοκόλλου Φ.900/13/158602 από 5.9.2012 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εθνικής Αμύνης κ. Δημητρίου Ελευσινιώτη, που αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ με κωδικό ΑΔΑ : Β4Θ46-ΨΚ8, έγινε δεκτό ότι το άρθρο 10 παρ.5 του ν.δ. 1044/1971 καταργήθηκε με το άρθρο 2 παρ.2στ του Ν.3919/2011. Η καταργούμενη διάταξη είχε ως εξής: «Άδειαι λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων εν ουδεμία περιπτώσει επί ποινή ανακλήσεως τούτων, εκμισθώνονται εις πρατήρια χονδρικής πώλησης σιγαρέτων, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, παντοπωλεία, λοιπά καταστήματα πώλησης ειδών διατροφής και ένδυσης».

Επίσης, η ίδια εγκύκλιος ορίζει ότι: «Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, παύει να ισχύει η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγέλματος. Για τη λειτουργία των ιδιωτικών φορέων (πώληση καπνοβιομηχανικών προϊόντων) απαιτείται αναγγελία έναρξης σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων. Στην περίπτωση των περιπτέρων και κυλικείων, οι αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων, αφού συλλέξουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά, θα προβαίνουν στις προβλεπόμενες διαδικασίες και ελέγχους με σκοπό τη διαπίστωση συνδρομής όλων των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη νόμιμη λειτουργία τους και θα εκδίδουν τη σχετική βεβαίωση αναγγελίας.»

Παρατηρούμε ότι:

Α) Η κατάργηση του συστήματος αδειοδότησης έρχεται σε αντίθεση με την υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη της παρ. 7 άρθρου 15 της Διεθνούς Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού, που κυρώθηκε με τον Ν. 3420/2005, κατά την οποία: «7 Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα προσπαθήσει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει περαιτέρω μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης, όπου είναι απαραίτητο, για τον έλεγχο ή τη ρύθμιση της παραγωγής και διάθεσης προϊόντων καπνού με σκοπό την πρόληψη της παράνομης εμπορίας.».

Β) Κονιορτοποιούνται οι απαγορεύσεις διαφήμισης καπνού και μάλιστα υπό τις χειρότερες προϋποθέσεις. Οι απαγορεύσεις αυτές προϋποθέτουν εξειδικευμένη επαγγελματική εγκατάσταση πώλησης καπνού μικρής (ψιλικά) ή μηδαμινής (περίπτερο) επιφάνειας.,

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 2 περ. ζ Ν. 3730/2008, όπως τέθηκε με την διάταξη άρθρου 17 παρ. 3 του Ν. 3868/2010, ορίστηκε ότι: Άρθρο: 2

Ρυθμίσεις για τα προϊόντα καπνού

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος απαγορεύεται:

.....

ζ) Η κάθε είδους διαφήμιση και προώθηση προϊόντων καπνού σε όλους τους εξωτερικούς, υπαίθριους και εσωτερικούς χώρους. **Εξαιρούνται οι εσωτερικοί χώροι των σημείων πώλησης προϊόντων καπνού.**

Ως εξωτερικός χώρος νοείται και η πρόσοψη και λοιπές πλευρές του κουβουκλίου, οι τέντες και ο περιβάλλων χώρος του περιπτέρου. Οι υπαίθριοι χώροι λογίζονται κατά την έννοια του άρθρου Ι του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224 Α'). **Στους εσωτερικούς χώρους περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι κινηματογράφοι, τα θέατρα, οι στρατιωτικές μονάδες, τα Δικαστήρια, όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, τα ξενοδοχεία και πάσης φύσεως τουριστικά καταλύματα, καθώς και τα εμπορικά καταστήματα.»**

Με εγκύκλιο του Υπουργείου Σας (Γ.Π. 120995/3.9.2010), ορίζεται ότι «3. Η διαφήμιση προϊόντων καπνού επιτρέπεται αποκλειστικά στους εσωτερικούς χώρους των σημείων πώλησης προϊόντων καπνού, ανεξάρτητα εάν αποτελούν ταυτόχρονα κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος.»

Τα παραπάνω είχαν νόημα όσο ο καπνός πωλείτο από εξειδικευμένα καταστήματα (περίπτερα, ψιλικών). Με τις νέες διατάξεις, κάθε υπεραγορά (super market), χώρος αναψυχής, εστιατόριο κ.ο.κ., δηλαδή τεράστιοι σε επιφάνεια χώροι με απεριόριστη προέλευση ανωνύμου πλήθους, μεταξύ των

οποίων ανήλικοι, μπορεί παρεμπιπτόντως να πωλεί καπνό και έτσι να μεταβληθεί σε προνομιακό χώρο διαφήμισης. Αυτό, πέρα από το ανταγωνιστικό μειονέκτημα που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις μας (πλήρης παροχέτευση της διαφημιστικής δαπάνης σε οιονεί ανοιχτούς από άποψη επιφάνειας και προσέλευσης χώρους), ακυρώνει στην πράξη τους σκοπούς της νομοθεσίας.

Προτείνεται α) Η περιστολή της πώλησης καπνού ΜΟΝΟ από εξειδικευμένα σημεία του ν.δ. 1044/1971, που απαιτείται να επανέλθει σε ισχύ, και μετά από προηγούμενη διοικητική άδεια, β) επαναφορά του κλειστού αριθμού σημείων πώλησης καπνού προς αποτροπή της διάδοσής του σύμφωνα με το σύστημα του Ν.Δ. 1044/1971 και γ) σε περίπτωση εμμονής στη διάθεση καπνού από κάθε είδους κατάστημα ή εγκατάσταση, η θέσπιση καθολικής απαγόρευσης διαφήμισης σε σημεία πώλησης με παρεμπιπτούσα δραστηριότητα την πώληση καπνού, όπως υπεραγορές παντός είδους, super market κ.ο.κ, και η διάθεση των προϊόντων από κλειστές ομοιόμορφες και αδιαφανείς προθήκες χωρίς να εμφανίζονται τα προϊόντα, τα σήματά τους ή διαφημίσεις τους.

Επιπλέον, επειδή η λιανική τιμή πώλησης του πακέτου καπνού είναι σύμφωνα με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία η ανώτατη, υπάρχει κίνδυνος οι υπεραγορές, λόγω όγκου συναλλαγών, να διαπραγματευτούν και να πετύχουν καλύτερες τιμές προμήθειας, εκθέτοντας το προϊόν σε μικρότερη της αναγραφόμενης λιανικής τιμής, με συνέπεια την ευχέρεια διάδοσής του.

Προτείνεται η απαγόρευση κάθε έκπτωσης επί της αναγραφόμενης λιανικής τιμής, καθώς και της λιανικής διάθεσης του προϊόντος σε άλλη πλην της αναγραφόμενης τιμής.

Με την νέα υγειονομική διάταξη (Αρ:Θμ. Υ1γ/Γ.Π/οικ. 96967 - ΦΕΚ 2718/Β'/2012), τα καταστήματα ψιλικών έγιναν αμιγώς υγειονομικού ενδιαφέροντος και υπήχθησαν στα καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου τροφίμων και ποτών, μαζί με τα super market κ.ο.κ.

Η παραπάνω υπαγωγή τυγχάνει δυσανάλογη για τους ακόλουθους λόγους:

- 1) Οι υγειονομικού χαρακτήρα απαιτήσεις καταστημάτων με νωπά προϊόντα και οι όροι αδειοδότησής τους είναι δυσανάλογα αυστηρότεροι από τις ανάγκες ενός καπνοπωλείου. Τα καπνοπωλεία διαθέτουν αποκλειστικά τα τυποποιημένα προϊόντα που όριζε το άρθρο 47 της προηγούμενης υγειονομικής διάταξης και αυτά παρεμπιπτόντως, πραγματοποιώντας από αυτά μόλις το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών τους. Οι απαιτήσεις των προϊόντων αυτών για συντήρηση είναι σημαντικά κατώτερες. Κατά συνέπεια, χρήζουν επιεικέστερων όρων αδειοδότησης και λειτουργίας, στο πνεύμα των παλαιών υγειονομικών διατάξεων για τα μικτά καταστήματα.
- 2) Οι νέες διατάξεις δε λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εγκατάστασης του περιπτέρου, η οποία γίνεται υπαιθρίως, χωρίς οικοδομική άδεια, με κύριο στόχο τη διάθεση καπνού, τύπου και καρτών τηλεφωνίας και μόνο συμπληρωματικά περιορισμένων ειδών τυποποιημένων τροφίμων. Η νέα διάταξη δεν καθιερώνει την απαιτούμενη ευελιξία και αναμένεται να προκαλέσει σημαντικά προσκόμματα στην αδειοδότηση των περιπτέρων από υγειονομικής πλευράς.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 47 της καταργηθείσας υγειονομικής διάταξης, ενόψει της ανάπτυξης του περιπτέρου σε κοινοχρήστους χώρους, κατοχύρωνε και ένα ελάχιστο περιεχόμενο ανάπτυξης υποδομής για τη συντήρηση τροφίμων και ποτών (δύο ψυγεία αναψυκτικών και ποτών), το οποίο υπήρξε υποχρεωτικό για τον κατά τόπον αρμόδιο Δήμο, υπό την έννοια ότι δεν μπορούσε να αρνηθεί την εγκατάστασή τους με το πρόσχημα της άρνησης διάθεσης κοινοχρήστου χώρου.

Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο, μετά την κατάργηση της υγειονομικής διάταξης, να αμφισβητούν οι δήμοι το δικαίωμα του περιπτέρου να έχει ψυγεία ή να αρνούνται να παράσχουν άδεια υγειονομικού ενδιαφέροντος στα περίπτερα, με το πρόσχημα ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις αδειοδότησης σύμφωνα με την νέα υγειονομική διάταξη ειδικά σε επίπεδο δικαιολογητικών.

Σημειώνεται ότι οι εγκαταστάσεις των περιπτέρων (κουβούκλια, ψυγεία κ.ο.κ.) κατασκευάζονται και χρησιμεύουν στα καπνοπωλεία από τις συνεργαζόμενες εταιρείες καπνικών και τροφίμων, οι οποίες έχουν αναπτύξει σχέδια υψηλών προδιαγραφών υγιεινής, τα οποία όμως δεν έχουν υλοποιηθεί λόγω των ξεπερασμένων πια διατάξεων για τις διαστάσεις και τον τύπο των αναπηρικών περιπτέρων. Τα παραπάνω σχέδια, τα οποία συμπεριλαμβάνουν υδροδότηση του περιπτέρου, χημικές εγκαταστάσεις υγιεινής, προθήκες προστατευμένες από ανθυγιεινούς παράγοντες, ψυγεία με άπιστες προδιαγραφές συντήρησης κ.ο.κ μπορούν να σας διατεθούν από τις συνεργαζόμενες εταιρείες.

Προτείνεται 1) η επαναφορά σε ισχύ του άρθρου 47 της καταργηθείσας προηγούμενης υγειονομικής διάταξης, με τη διευκρίνιση ότι έκαστος δήμος μπορεί να επιτρέψει την παραχώρηση χώρου για την εγκατάσταση πλέον των δύο ελάχιστων επιτρεπόμενων ψυγείων 2) η επαναφορά σε ισχύ των υγειονομικών διατάξεων για τα καταστήματα ψιλικών, στα πλαίσια ειδικής άδειας πώλησης τυποποιημένων προϊόντων με ανάλογες για τη συντήρηση των προϊόντων αυτών απαιτήσεις, και 3) η επανεξέταση του τύπου και των διαστάσεων των αναπηρικών περιπτέρων, επί σκοπώ διαμόρφωσης ελάχιστων προϋποθέσεων σε διαστάσεις και τύπο κουβουκλίου με τροποποίηση του άρθρου 22 Ν.Δ. 1044/1971,

ώστε να εξυπηρετείται η αρτιότερη λειτουργία τους από πλευράς υγιεινής.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Σωματείο Επαγγελματιών Περιπτερούχων
& Καπνοπωλών Μικρής Λιανικής Αττικής
Για το προσωρινό Δ.Σ.

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος
Παπαγιάννης Ευάγγελος
Νικηταρά 3 ,Τηλ :210 6922247 ,6974 072268
e-mail : evaggelospapagiannis@gmail.com